

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра української літератури**

Оксана КУЗЬМА, Мар'яна ВОТЬКАНИЧ

**ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(кінець ХІХ – початок ХХ ст.)**

Методичні вказівки до проведення практичних занять для
студентів спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.01 Середня освіта.
Українська мова і література
ОП «Українська мова і література. Зарубіжна література».

Ужгород 2023

Кузьма О. Ю., Вотьканич М. І. Історія української літератури (кінець XIX – початок XX ст.): методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література ОП «Українська мова і література. Зарубіжна література».

Рецензент: Балла Е. Ю. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури

Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №6 від 30 березня 2023 р.

Відповідальний за випуск: Кузьма О. Ю. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Програма навчальної дисципліни.....	7
Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю.....	12
Плани практичних занять.....	14
Завдання для самостійної роботи.....	37
Комплекс контрольних питань до іспиту.....	41
Список художніх текстів для прочитання.....	44
Рекомендована література.....	46

ВСТУП

Методичний посібник укладено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «**Історія української літератури**» (кінець XIX – початок XX ст.) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література освітньої програми «Українська мова і література. Зарубіжна література».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури» (кінець XIX – початок XX ст.) є осмислення основних тенденцій розвитку українського письменства кінця XIX – початку XX століття; окреслення особливостей раннього українського модернізму з урахуванням досягнень новітнього українського літературознавства; прищеплення студентам навичок аналізу художніх текстів різних жанрів і стилів, життєвого і творчого шляху письменників вказаного періоду із проєкцією на педагогічну діяльність у закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

Загальні компетентності:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

- Здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.
- Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

Професійні компетентності:

- Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, зарубіжної літератури, у практиці навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах середньої, фахової передвищої освіти.

- Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.
- Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

Відповідно до освітньої програми «Українська мова та література. Зарубіжна література» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

- Знає основні історичні етапи розвитку предметної галузі.
- Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.
- Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.
- Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
- Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами.
- Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.
- Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.
- Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.
- Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.
- Використовує гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.
- Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної

літератури для виконання освітньої програми в базовій середній школі, закладах фахової передвищої освіти.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Історія української літератури**» (кінець XIX – початок XX ст.):

- Знання особливостей етапів розвитку української літератури, взаємозв'язків української літератури з фольклором та зарубіжною літературою.
- Уміння користуватися відповідною літературознавчою термінологією.
- Уміння виявляти толерантність у мультикультурному середовищі; на матеріалі української літератури прищеплювати учням моральні та етичні принципи, плекати гуманізм, патріотичні почуття та виховувати повагу до суверенітету України та її демократичного устрою.
- Уміння аналізувати мовний дискурс художньої літератури того часу; застосовувати сучасні філологічні й дидактичні принципи навчання української літератури.
- Уміння розуміти особливості українського літературного процесу кінця XIX – початку XX століття (поезії, прози та драматургії) та суспільно-політичні умови його розвитку; знання рис раннього українського модернізму, його течій і представників; життєвого і творчий шляху українських письменників означеного періоду та своєрідність їх ідіостилю; знання змісту знакових художніх творів української літератури кінця XIX – початку XX століть та вміння визначати їх жанрово-стильові особливості.
- Знання положень ключових літературознавчих праць, що стосуються умов функціонування, специфіки розвитку української літератури означеного періоду; вміння проводити дослідницьку роботу, користуючись традиційними та електронними бібліотечними фондами чи застосовуючи сучасні інформаційні технології; вміння аналізувати й систематизувати наукову інформацію; розуміння сучасних наукових підходів до аналізу художніх текстів раннього українського модернізму; знання обсягу шкільного курсу української літератури; уміння критично оцінювати підручники з української літератури.
- Уміння застосовувати творчо-критичне мислення при аналізі літературних художніх явищ; креативно вирішувати професійні завдання при викладанні української літератури в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
- Уміння використовувати гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Творчість І. Франка, Лесі Українки та розвиток української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст.

Тема 1. Вступ. Кінець ХІХ – початок ХХ століття – доба модернізму в українській літературі. Література, філософія, культурологія, суспільно-політичні реалії часу. Основні риси української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.: інтенсивність пошуків нового художнього методу; стильове і жанрове розмаїття. Модернізм та нові течії в українській літературі означеного періоду: імпресіонізм, символізм, неоромантизм, неореалізм, неокласицизм, експресіонізм.

Тема 2. Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика й поеми, проза, драматургія). Біографія автора. Творча еволюція митця – від реалізму і натуралізму до неоромантизму, імпресіонізму та символізму. Структура Франкових поетичних збірок («З вершин і низин», «Зів'яле листя»), принципи їх укладання. Філософські поеми в доробку митця; поема «Мойсей» – вершина поетичної творчості І. Франка. Біблійні джерела поеми. Концепція провідництва.

Панорама життя різних верств галицького суспільства в прозі письменника. Новизна проблематики. Натуралізм та реалізм у творах 70-80-х років («бориславський» цикл). Романтизм повісті «Захар Беркут». Засоби та прийоми реалістичного психологізму. Поява нових рис у прозі 1890 – 1900 років. Розширення проблематики, поглиблення уваги до внутрішнього світу людини, з'ява прикмет лірико-імпресіоністичного («Сойчине крило»), неоромантичного («Батьківщина») та символістичного письма («Терен в нозі», «Як Юра Шикманюк брів Черемош»). І. Франко як попередник «нової школи» української прози.

«Украдене щастя» як перехідний етап від реалістичної народної драми 70-90 рр. до нової екзистенційної драми. Неоднозначність образів-характерів. Проблема екзистенційного вибору в драмі.

Вивчення творчості І. Франка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Тема 3. Життєва і творча доля Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині. Філософські та літературно-естетичні погляди. Леся Українка як теоретик літератури й літературний критик. Леся Українка про модернізм.

Збірки «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки». Циклічність у структурі збірок. Принцип музичного поліфонізму.

Становлення філософсько-психологічної драматичної поеми в творчості Лесі Українки. Екзистенціальна проблематика її драм. Переосмислення біблійних та міфологічних сюжетів. Міфологічні та світові сюжети драматургії. Ідея національної свободи в системі філософських поглядів Лесі Українки.

Творчість Лесі Українки в шкільному вивченні.

Тема 4. Тенденції розвитку української поезії кінця XIX – початку XX ст. і творчість В. Самійленка. Мотиви і поетика ліричних віршів. І. Франко про В. Самійленка як «лірика-об'єктивіста». Медитативність і філософська заглибленість віршів поета. Національно-патріотичні мотиви лірики В. Самійленка. Оновлення жанрових форм української лірики. Гумористичні та сатиричні вірші. Їх зв'язок із лірикою. І. Франко, М. Зеров, М. Рильський про своєрідність гумору В. Самійленка. Ідейно-художні особливості поеми «Гея». Інтертекстуальність драми «Чураївна».

Тема 5. Явище раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного. Ліро-епічна поема «Євшан-зілля» як програмовий твір М. Вороного. Національно-патріотичний зміст поеми як підстава її замовчування в радянські часи. Методичні аспекти вивчення твору в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти. М. Вороний як поет-урбаніст. Культ краси в ліриці поета. М. Вороний як співець кохання і радощів та страждань людини. Інтертекстуальність лірики поета.

Тема 6. Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму. Неоромантичні та символістські тенденції світовідчування поета. Глибокий ліризм і задушевність його слова. Сугестивність. Органічне поєднання творчого дару митця: Олесь – громадянин, поет національного відродження України і Олесь – ніжний лірик, співець інтимного світу людської душі. Вивчення лірики й драматургії митця в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти.

Тема 7. Поезія «Молодої музи». Лірика Б. Лепкого, В. Пачовського, П. Карманського. Вивчення творчості митців на уроках позакласного читання.

Модуль 2. Розвиток української прози кінця XIX – початку XX ст.

Тема 1. Тенденції розвитку української прози кінця XIX – початку XX ст. Багатство талантів. Різноманітність напрямів і течій. Засвоєння здобутків європейської літератури. Поглиблення психологізму, збагачення літературної техніки. Синкретизм мистецтв і широке застосування його в епічних

формах. І. Франко про «стару» й «нову» школу в українській прозі. Зміни в реалізмі (зародження неореалізму) та поява модерних стильових течій. Жанри. Розквіт новелістики. Оновлення великих епічних форм.

Тема 2. Творчість Михайла Коцюбинського.

Імпресіонізм в українській прозі. М. Коцюбинський як майстер імпресіоністичного письма. Творча еволюція М. Коцюбинського. Ранні реалістичні твори. Розширення тематичних обріїв української прози. Пошуки нових шляхів у літературі в новелах кінця 1890-х – поч. 1900-х років. Поступове звільнення від описовості, надмірної деталізації розповіді, елементів етнографізму. Нові теми і новий типаж. Вишуканість і естетизм імпресіоністичних пейзажів у новелах. Принцип музичності (симфонізму), гра кольорів, динаміка руху.

Повістевий жанр у доробку М. Коцюбинського. Повість «Тіні забутих предків». Лірико-імпресіоністичний стиль та неоромантична ідея утвердження духовних цінностей, сили і краси людських почуттів.

Вивчення творчості М. Коцюбинського в ЗЗСО та закладах фахової передвищої освіти.

Тема 3. Символізм та неоромантизм в українській прозі кінця ХІХ – поч. ХХ століття. Творчість Ольги Кобилянської. Нова проблематика, внесена в українську прозу ранніми повістями О. Кобилянської. Прагнення жінки до утвердження своєї людської індивідуальності та місця в суспільстві. Ідейно-художнє новаторство повісті «Царівна». Багатопроблемність та символізм повісті «Земля». Тема влади землі в українській та світовій літературі. Звернення О. Кобилянської до світу народних легенд і повір'їв. «В неділю рано зілля копала» - шедевр української неоромантичної прози. Народна пісня «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці...» як основа сюжету повісті.

Новелістика О. Кобилянської – самобутнє явище новаторської української прози. Новела «Битва» – зразок лірико-імпресіоністичного письма, своєрідна лірична поема в прозі. Тема жіночої емансипації в новелах «Valse melancholique», «Impromptu phantasie» та ін. Вивчення творчості мисткині на уроках української літератури в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.

Тема 4. Творчість В. Стефаника в контексті розвитку європейського експресіонізму. Два періоди творчості В. Стефаника. Художнє осмислення В. Стефаником власного шляху в житті й літературі в автобіографічних поезіях у прозі. Лаконізм, елементи драматизму, ліризм новел Стефаника в його

своєрідному, нетрадиційному виявленні. Прийоми контрасту, поліфонізм, музична структура фрази, психологізація пейзажу. Особливості монологів та діалогів, мова жестів, рухів, міміка (видима мова почуттів). Новели «Камінний хрест» та «Новина» у шкільному вивченні.

Другий період творчості В. Стефаніка. Тема війни, національно визвольних змагань українського народу. Ідея соборної України як центральна у творах цього періоду. В. Стефанік – майстер української та світової новели.

Тема 5. Проза Леся Мартовича та Осипа Маковея як майстрів реалістичного сатиричного оповідання. Прийоми сатири в оповіданнях Л. Мартовича «Стрибожий дарунок», «Віднайдений рукопис про руський край», «Іван Рило», «Булка», «Прощальний вечір» та ін.

Сатиричне спрямування новел О. Маковея «Казка про Невдоволеного Русина», «Як я продавав свої новели», «Як Шевченко шукав роботи» та ін.

Тема 6. Ліризм як типологічна ознака української прози кінця XIX – початку XX ст. і творчість Марка Черемшини. Книга малої прози «Карби». Два різновиди новел Марка Черемшини – суворо-реалістична з елементами імпресіонізму та лірико-імпресіоністична з широким використанням поезики гуцульського фольклору.

Тема 7. Проза Б. Лепкого та М. Яцкова. Оповідання Б. Лепкого «Мишка», «Мотря» та ін. у шкільному вивченні. Проза М. Яцкова в контексті раннього українського модернізму.

Тема 8. Жанр реалістичного оповідання у творчості А. Тесленка. Новела – основний жанр у творчості письменника. Форма нарації: наявність героя-оповідача, сільського інтелігента, активного учасника зображуваних подій, близького до постаті самого автора.

Тема 9. С. Васильченко як майстер імпресіоністичної новели. Реалізм і неоромантизм у стильовій манері письменника. С. Васильченко – майстер безсюжетної настроєвої новели лірико-імпресіоністичного звучання. Розробка мотиву народної пісні в музично-сугестивній ліричній зарисовці «На хуторі». Тема загибелі таланту в умовах наймитського бідкування. Посмішка, жарт у дитячих новелах С. Васильченка. Синтез поезики реалізму, неоромантизму, імпресіонізму в творах С. Васильченка. Вивчення збірки «Мужицький ангел» на уроках позакласного читання в ЗЗСО та фахової передвищій освіти.

Тема 10. Володимир Винниченко – найвизначніша постать українського неореалізму. Мала проза письменника

початку ХХ ст. Відхід від застарілих стереотипів, описовості. Нова проблематика, новий типаж. Поетика контрасту. Новела «Момент» у шкільному вивченні.

Новаторський характер драматургії В. Винниченка. Новизна змісту, гострота й сміливість постановки основних проблем людського буття. Розширення проблематики української драми. Драматургія В. Винниченка в контексті європейської «нової драми».

Вивчення творчості В. Винниченка у закладах загальної середньої освіти та закладах фахової передвищої освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Екзамен проводиться за білетами, кожен із яких містить 3 питання.

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «**задовільно**» (**60-63 бали, Е**) заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «**незадовільно**» (**35-59 балів, FX**) виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «**незадовільно**» (**35 балів, F**) – виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення дисципліни.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття №1

Лірика І. Франка (збірки «З вершин і низин», «Зів'яле листя»)

1. Лірика І. Франка в критиці та літературознавстві.
2. Особливості композиції та мотиви поетичної книги «З вершин і низин».
3. Авторські передмови до першого і другого видань збірки «Зів'яле листя». Оцінки збірки в критиці та літературознавстві.
4. Жанрові особливості збірки як «ліричної драми». Композиційна єдність книги.
5. Психологічно-настрєві малюнки в «Першому жмутку».
6. Засоби народної пісенності в «Другому жмутку».
7. Засоби трагізму в «Третньому жмутку». Психологічна кульмінація та розв'язка «ліричної драми».
8. Методичні аспекти вивчення лірики І. Франка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Бондаренко Л. Виховання в учнів культури почуттів засобами поезії: на матеріалі збірки Івана Франка «Зів'яле листя». *Вісник Таврійської фундації (ОВУД)*. 2016. Вип. 12. С. 26–32.
2. Жулинський М. «Як много важить слово...». *Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям*. Київ : Либідь, 2011.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
4. Панченко В. Іван Франко. *Панченко В. Літературний ландшафт України. ХХ століття. 50 «слайдів*». Київ : Ярославів Вал, 2019.
5. Ткачук М. Лірика Івана Франка. Тернопіль – Київ, 2006.
6. Тихолоз Б. Ерос versus Танатос (філософський код «Зів'ялого листя») / Передм. Л.Сеника. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2004. 89 с. URL: https://frankolive.files.wordpress.com/2016/04/tyholoz_eros-vs-thanatos.pdf
7. 10 клас. Українська література. Іван Франко – письменник, учений, громадський діяч *Всеукраїнська школа онлайн* URL: https://www.youtube.com/watch?v=qH_Amu_UMzE

8. 10 клас. Українська література. Значення творчості Івана Франка *Всеукраїнська школа онлайн*
URL:<https://www.youtube.com/watch?v=uKbvSKwMM18>
9. Сайт Франко: НАЖИВО/Franko: Live
URL:<https://frankolive.wordpress.com/>
10. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
11. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №2 **Філософські поеми І. Франка**

1. Ідейно-художня своєрідність поем І. Франка («Смерть Каїна», «Великі роковини», «Іван Вишенський»).
2. Джерела поеми «Мойсей» та шляхи їх творчого переосмислення.
3. Пролог «Народе мій, замучений, розбитий...» як поетичний автокоментар до поеми і самостійний ліричний вірш.
4. Особливості композиції поеми «Мойсей». Роль символів, умовних образів, пейзажу, вставних епізодів, притч у розгортанні сюжету.
5. Засоби творення образу Мойсея. Конфлікт визначної особистості і маси.
6. «Мойсей» як другий «Заповіт» українському народові (Ю. Шерех). Загальнолюдські та національні ідеї у творі.
7. Вивчення поеми І. Франка «Мойсей» в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
2. Нахлік Є. Віражі Франкового духу. Світогляд. Ідеологія. Література. Київ: Наукова думка, 2019.
3. Шерех Ю. Другий «Заповіт» української літератури. *Українське слово*. Київ, 1994. Кн. 3.
4. 10 клас. Українська література. Поема «Мойсей» - вершинний твір Івана Франка *Всеукраїнська школа онлайн*
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=A7KX0hNTp4E>
5. Сайт Франко: НАЖИВО/Franko: Live
URL:<https://frankolive.wordpress.com/>
6. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
7. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №3

Творча еволюція І. Франка-прозаїка

1. Соціальна проблематика ранньої прози І. Франка. Бориславський цикл оповідань і повістей – визначний здобуток українського реалізму.
2. «Ріпник» як зразок реалістичного оповідання. Композиція, прийоми характеротворення.
3. І. Франко-казкар. Дидактизм казки «Фарбований лис».
4. Оповідання І. Франка «Як Юра Шикманюк брів Черемош» і «Терен в нозі»: елементи символізму, філософічність.
5. Повість-новела «Сойчине крило» як зразок лірико-імпресіоністичного письма. Проблематика твору. Особливості композиції.
6. Вивчення прозової творчості І. Франка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Гірняк М. Діалогічність у структурі притчевих оповідань Івана Франка. *Українське літературознавство*. 2018. Випуск 83. С. 52–64. URL: <http://institutes.lnu.edu.ua/franko/wp-content/uploads/sites/7/2020/01/literaturoznavsno-83-1-52-64.pdf>
2. Дронь К. Міфологізм у художній прозі І. Франка (імагологічний аспект). Київ: Наукова думка, 2013.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
4. Легкий М. Гуцульський триптих Франкової прози: специфіка моделювання художнього світу. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2015. Вип. 62. С. 3–12.
5. Легкий М. Форми художнього викладу в малій прозі Івана Франка. Львів, 1999.
6. Печарський А. «Сойчине крило» І. Франка – «Лист незнайомки» С. Цвайґа: аналогії та психоаналітичні інтерпретації. *Слово і час*. 2017. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sich_2017_11_11
7. Тихолоз Н. Казкотворчість І. Франка (генеалогічні аспекти). Львів, 2005.
8. Ткачук М. Жанрова структура прози Івана Франка (бориславський цикл та романи з життя інтелігенції). Тернопіль, 2003.
9. 10 клас. Українська література. Новела-повість «Сойчине

- крило» Івана Франка *Всеукраїнська школа онлайн*
 URL: <https://www.youtube.com/watch?v=q7lJcSOSsrw>
10. Сайт Франко: НАЖИВО/Franko: Live
 URL: <https://frankolive.wordpress.com/>
 12. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
 13. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №4

Драма І. Франка «Украдене щастя»

1. Джерела написання твору. Творче використання мотиву народної пісні «Про шандаря».
2. Характер конфлікту та особливості композиції драми «Украдене щастя».
3. Проблема життєвого вибору. Розгортання мотиву «украденого щастя» як композиційний прийом та засіб характеротворення.
4. Прийоми психологізму в зображенні характерів Анни, Михайла Гурмана та Миколи Задорожного.
5. Місце «Украденого щастя» в розвитку соціально-психологічної «народної» драми в українській літературі.
6. Драма «Украдене щастя» І. Франка на уроках позакласного читання в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.

Література

1. Працьовитий В. Естетична функція хронотопу в трагедії «Украдене щастя» Івана Франка. *Українське літературознавство*. 2014. Вип. 78. С. 60–68. URL:
2. Розінкевич Н. «Украдене щастя» – соціально-психологічна драма. Конфлікт, проблематика твору: урок української літератури, 10 кл. *Українське слово і сучасність*. 2014. №2. С. 11–19.
 URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6205/1/N_Rozinkevich_USIS_2_IS_UKKUBG.pdf
3. Франко І. Жіноча неволя в руських піснях народних. *Франко І. Збір. творів: у 50 т.* Київ, 1980. Т. 26.
4. 10 клас. Українська література. Драма «Украдене щастя» Івана Франка *Всеукраїнська школа онлайн*
 URL: <https://www.youtube.com/watch?v=XUrrTkcVh88>
5. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
6. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №5 **Лірика Лесі Українки**

1. Творчість Лесі Українки в критиці та літературознавстві.
2. Тема «miteць і світ» як центральна в художньому осмисленні Лесі Українки («Мрії», «Ритми», «Слово, чому ти не твердая криця...» та ін).
3. Тема України в ліриці Лесі Українки («Сльози-перли», «Невільничі пісні», «І ти колись боролась, мов Ізраїль...» та ін.).
4. Поетика інтимної лірики письменниці («Мелодії», «Квіток, квіток, як можна більше квітів...», «Твої листи завжди пахнуть зов'язлими трояндами...» та ін.).
5. Настрєво-пейзажна лірика Лесі Українки («Кримські спогади», «Талого снігу платочки сивенькіі...» та ін).
6. Неоромантизм у творчості Лесі Українки. «Contra spem spero!» як поетичне кредо мисткині.
7. Методичні аспекти вивчення лірики Лесі Українки в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть: Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ, 1999.
2. Донцов Д. Поетка українського Рісорджіменто (Леся Українка). *Українське слово*. Київ, 1994. Кн. I.
3. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
4. Зборовська Ніла. Моя Леся Українка. Тернопіль, 2002.
5. Кузьма О. Творчість Лесі Українки в літературознавчому дискурсі XXI століття. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. 2021. Вип. 1 (45). С. 542–548.
URL: <http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua/article/view/246244>
6. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
7. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ, 2011.
8. Мірошніченко Л. Над рукописами Лесі Українки. Нариси з психології творчості та текстології. Київ, 2001.
9. Романов С. Передмова. *Українка Леся. Повне зібрання творів у 14 томах* / упоряд. – Агеєва В., Громик Ю.,

- Забужко О., Констанкевич І., Моклиця М., Романов С. Т. 5 : Поетичні твори. Ліро-епічні твори. Луцьк, 2021. С. 17–58.
10. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття. *Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
 11. Українка Леся. Повне зібрання творів у 14 томах / упоряд. – Агеєва В., Громик Ю., Забужко О., Констанкевич І., Моклиця М., Романов С. Т. 5 : Поетичні твори. Ліро-епічні твори. Луцьк, 2021. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukr-nki-u-14-i-tomah>
 12. Чумак Т. «Не жаль мені, що я тебе кохаю...». *Дивослово*. 2021. №9–10. С. 15–20.
 13. 10 клас. Українська література. Леся Українка. Життєвий і творчий шлях *Всеукраїнська школа онлайн* URL <https://www.youtube.com/watch?v=U8kA6mmB4YQ>
 14. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
 15. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №6 Драматургія Лесі Українки

1. Авторська інтерпретація біблійного міфу в драматичній поемі «Одержима».
2. Драматична поема «Бояриня»: національне й загальнолюдське в образах-характерах твору.
3. Драма «Камінний господар»: характер конфлікту, особливості композиції, образи-символи.
4. Підсумки. Драматургія Лесі Українки та її роль в оновленні українського письменства доби раннього українського модернізму.

Література

1. Гундорова Т. Леся Українка. Книги Сивілли. Харків: Vivat, 2023. 304 с.
2. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ –

- початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
4. Костенко Л. Поет, що ішов сходами гігантів / Українка Леся. Драматичні твори. Київ: Дніпро, 1989. С.5-58.
 5. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця ХІХ - початку ХХ століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології, Каф. новіт. укр. літ., 2013. 339 с.
 6. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002.
 7. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця ХІХ–початку ХХ століття. *Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
 8. Українка Леся. Повне зібрання творів у 14 томах / упоряд. – Агеєва В., Громик Ю., Забужко О., Констанкевич І., Моклиця М., Романов С. Т. 1, Т. 3, Т. 4. Луцьк, 2021. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukr-nki-u-14-i-tomah>
 9. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
 10. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №7

Драма-феєрія Лесі Українки «Лісова пісня» у шкільному вивченні

1. Драма «Лісова пісня» Лесі Українки: фольклорно-міфологічна основа твору.
2. Образна система та проблематика драми.
3. Засоби творення образу Мавки як неоромантичної героїні.
4. Поєднання духовності та прагматизму в образі Лукаша.
5. Методичні аспекти вивчення драми «Лісова пісня» в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти;
6. Форми позакласної роботи за твором.

Література

1. Азьомов В. «Лісова пісня» Лесі Українки: ораторія вітаїзму Буття чи лакримоза егоцентричній цивілізації. *Українська мова і література в школі*. 2021. №3 (156).
2. «Їм промовляти душа моя буде». «Лісова пісня» Лесі Українки та її інтерпретації / упор. В. Агеєва. Київ, 2002.
3. Марко В. «Лісова пісня»: взаємодія цінностей. *Дивослово*. 2011. № 2.
4. Скупейко Л. Казка і міф у драмі Лесі Українки «Лісова пісня». *Слово і час*. 2000. № 8.
5. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
6. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №8 Творчість Володимира Самійленка

1. Питання про особливості творчої манери В. Самійленка в критиці та літературознавстві.
2. Громадянська, філософсько-медитативна, пейзажна лірика В. Самійленка («Україні», «Українська мова», «Вечірня пісня», «Людськість» та ін.).
3. Природа гумору в ліриці В. Самійленка («Горе поета», «Ельдорадо», «Сон», «На печі», «Патріота Іван» та ін.).
4. Сатирична поема «Гея». Суспільна та філософська проблематика твору. Відображення в поемі національної трагедії України.
5. Драма «Чураївна». Типологія сюжету. Конфлікт, образи дійових осіб. Проблема національного характеру в драмі.
6. Висновки.

Література

1. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
2. Мартинюк М. І. Національна ідея в життєтворчості Володимира Самійленка : монографія. Луцьк: Твердиня, 2009. URL: <http://lpc-dspace.org.ua/handle/123456789/433>
3. Самійленко В. Твори. Київ, 1990.
4. Староста О. Концептосфера світу природи в ліриці В. Самійленка: космічний, планетарний та національний локуси. *Записки з українського мовознавства*. 2019. Вип. 2 (26). С. 67–77.

5. Староста О. Цикл «Елегії» В. Самійленка : на шляху від народництва до модернізму. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.* 2019. Вип. 2 (42) С. 162–167.
6. Франко І. Володимир Самійленко. Проба характеристики. Франко І. Зібр. творів. Київ, 1982. Т. 37.
7. Ірина Фаріон про невідомого поета – Володимира Самійленка
URL:https://www.youtube.com/watch?v=sh_U7ERJayc
8. Володимир Самійленко «Сивенький»: поет і патріот, лірик і сатирик / Велич особистості
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5AyhaB0s3ZY>

Практичне заняття №9 **Поетична творчість Миколи Вороного**

1. Літературна програма М. Вороного. Поетична дискусія з І. Франком.
2. Національно-патріотичні мотиви лірики митця («На свято відкриття пам'ятника Іванові Котляревському», «За Україну», «Привид» та ін.).
3. Настрійово-інтимна лірика («За брамою раю», «Разок намиста» та ін.).
4. Поема «Євшан-зілля» (джерела написання твору, символіка образів, тема національної пам'яті).
5. Новаторство творчості Миколи Вороного.
6. Вивчення художньої спадщини митця в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти («Блакитна Панна», «Інфанта», поема «Євшан-зілля»).

Література

1. Вороний М. К. Поезії. Переклади. Критика. Публіцистика / упоряд. і приміт. Т. І. Гундорової; автор вступ. ст. і ред. тому Г. Д. Вервес. Київ : Наукова думка, 1996.
2. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
4. Луцюк М. Поет краси страждання. Художня творчість Миколи Вороного. Київ : Колесо, 2008.

URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5212/7/M_Lutsiuk_PKSMV_GI.pdf

5. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця ХІХ–початку ХХ століття. *Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
6. Життя і творчість Миколи Вороного / Всеукраїнська школа онлайн URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wR1mKWC1I2s>
7. За що розстріляли чесного патріота Миколу Вороного / Велич особистості URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dX2v91EY9SU>
8. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
9. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №10 **Творчість Олександра Олеся**

1. Творчість О. Олеся в критиці та літературознавстві. Неоромантизм і символізм у стильовій системі митця.
2. Мотиви національного відродження та боротьби за українську державність («Яка краса: відродження країни!..», «Ми не кинемо зброї своєї...», «Міцно і солодко...» та ін.).
3. Настроєва та пейзажна лірика О. Олеся («З журбою радість обнялась...», «Айстри», «Не беріть із зеленого луку верби...» та ін.).
4. Інтимна лірика О. Олеся («Чари ночі», «Ти знов прийшла...», «Так, як Данте любив Беатріче» та ін.).
5. Збірка «Кому повім печаль мою...»: емігрантська лірика О. Олеся («Коли б я знав, що розлучусь з тобою...», «О, принесіть як не надію...», «О, недурно в скорботах ми плачемо...» та ін.).
6. Ідейно-художні особливості драматичного етюдів «По дорозі в казку».
7. Драма-казка «Микита Кожум'яка»: творче засвоєння фольклорного сюжету.
8. Роль О. Олеся в оновленні української лірики. Вивчення творчості митця в ЗЗСО.

Література

1. Голомб Л. Три поети раннього українського модернізму. Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський. Ужгород, 2011.
2. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
4. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
5. Олександр Олесь – творець нової поезії в Україні / Велич особистості
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=km8GqH7pE4E>
6. Степан Процюк. Олександр Олесь: поміж славою і забуттям
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9U9cc01GII4>
7. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
8. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №11

Михайло Коцюбинський – майстер імпресіоністичного письма

1. Формування імпресіоністичного стилю М. Коцюбинського («В путях шайтана», «На камені», «Цвіт яблуни»).
2. Новий герой української прози та засоби його зображення в новелі «Невідомий».
3. Філософсько-естетичні, соціальні та загальнолюдські проблеми в новелі «Intermezzo».
4. «Дорогою ціною»: образна система, проблематика, жанрово-стильові особливості твору.
5. Лірико-імпресіоністична повість «Тіні забутих предків». Неоромантична концепція людини у творі.
6. Вивчення творчості М. Коцюбинського в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
7. Роль письменника в оновленні української прози.

Література

1. Агеева В. Українська імпресіоністична проза. Михайло Коцюбинський, Григорій Косинка, Андрій Головка. Київ, 1994.
2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів, 1999.
3. Калениченко Н. Проза М. Коцюбинського і суміжні види мистецтва. *Слово і час*. 2004. №6. С. 3–9.
4. Кошова І. Михайло Коцюбинський. Життя і творчість (конспект уроку з української літератури. 10 клас). *Українська мова і література в школі*. 2022. С. 3 (162).
5. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
6. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
7. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
8. Михайло Коцюбинський, імпресіоніст / Мистецький арсенал URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NaGfrrljB7Y>
9. Михайло Коцюбинський. Українська література в іменах URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DjoCYaQoNBM>
10. Степан Процюк. Михайло Коцюбинський URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3g7M4Trczww>
11. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
12. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №12

Особливості новелістики Ольги Кобилянської

1. Творчість Ольги Кобилянської в критиці та літературознавстві.
2. Новела «Битва»: ліризм, жанрові особливості, тема людини і природи у творі.
3. Проблема жіночої емансипації в новелі «Valse melancolique». Жанрові особливості твору як імпресіоністичної «музичної» новели.
4. Естетизм, аристократизм духу – провідні мотиви новели

«Impromptu phantasie».

5. «Некультурна» – зразок новаторської лірико-психологічної новели. Проблема духовної емансипації жінки.
6. Ідейно-художні особливості новели «За готар».
7. Вивчення новелістики О. Кобилянської в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Гундорова Т. *Femina melancholica*. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.
2. Демченко І. Особливості поезики Ольги Кобилянської. Київ, 2000.
3. Євшан М. Ольга Кобилянська. *Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика*. Київ, 1998.
4. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
5. Кирилюк С. Ольга Кобилянська і світова література. Чернівці, 2002.
6. Кобилянська О. Зібрання творів : у 10 т. / Ольга Кобилянська; редкол.: В.І. Антофійчук (голова) та ін. Чернівці, 2013–2022.
7. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
8. Моклиця М. Стильові домінанти творчості Ольги Кобилянської. *Слово і час*. 2012. №4. С. 50–61.
9. Сорока Г. Урок за новелою Ольги Кобилянської «Valse melancholique». *Дивослово*. 2020. Січень.
10. Швець А. Жінка з хистом Аріадни : Життєвий світ Наталії Кобринської в генераційному, світоглядному і творчому вимірах : монографія. Львів, 2018.
11. «Меланхолійний вальс» Кобилянської: ідилія дівочої дружби / Шалені авторки. О.Погинайко, В.Агеєва
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FmMI3vAkaHo>
12. Ольга Кобилянська – українська феміністка із шляхетної сім'ї / Велич особистості
URL: https://www.youtube.com/watch?v=zGF-Dvv3_kc
13. Ольга Кобилянська. Українська література в іменах
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wEXvA0q0t84>
14. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
15. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №13

Повістева проза Ольги Кобилянської

1. Повість «Земля» О. Кобилянської в критиці та літературознавстві.
2. Поетика символізму у творі. Засоби конструювання характерів.
3. Філософські, психологічні та морально-етичні проблеми твору.
4. «В неділю рано зілля копала» як зразок українського неоромантизму. Джерела написання твору (народна пісня «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці...»).
5. Образна система твору, проблематика, ознаки імпресіонізму в повісті.

Література

1. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
2. Гундорова Т. *Femina melancholica*. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.
3. Кирилюк С. Людина у світі і світ у людині: антропологія Ольги Кобилянської. *Науковий вісник Чернівецького національного університету. Слов'янська філологія*. 2013. Вип. 697–699. С. 101–107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchnusf_2013_697-699_21
4. Кобилянська О. Зібрання творів : у 10 т. / Ольга Кобилянська; редкол.: В.І. Антофійчук (голова) та ін. Чернівці, 2013–2022.
5. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
6. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця XIX - початку XX століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології, Каф. новіт. укр. літ., 2013. 339 с.
7. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання*: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
8. Швець А. Жінка з хистом Аріадни : Життєвий світ Наталії Кобринської в генераційному, світоглядному і творчому вимірах : монографія. Львів, 2018.

9. Ольга Кобилянська – українська феміністка із шляхетної сім'ї / Велич особистості
URL: https://www.youtube.com/watch?v=zGF-Dvv3_kc
10. «Бути собі ціллю. Ольга Кобилянська» (документальний фільм)
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9ayMzXGDdbs>
11. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
12. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №14

Творчість Леся Мартовича

1. Угрупування «Покутська трійця»: історія виникнення, представники.
2. Життя, громадська діяльність та творчий шлях Леся Мартовича.
3. Прийоми сатири в оповіданнях «Стрибожий дарунок», «Віднайдений рукопис про руський край» та ін.
4. Політичний фейлетон «Іван Рило» як спосіб викриття пристосуванства.
5. Сатиричні образи галицької інтелігенції («Булка», «Прощальний вечір»).
6. Місце Леся Мартовича в літературному процесі кінця XIX – поч. XX ст.

Література

1. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
2. Горак Р. Лесь Мартович. Львів: Априорі, 2021. 516 с.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
4. Коляда І., Королько А. Лесь Мартович: національно-культурний і громадсько-політичний діяч (штрихи до портрета) *Історія в рідній школі*. 2021. № 6.
URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/36508/Koliada.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Лесь Мартович очима сучасників
URL: <https://zbruc.eu/node/47154>

6. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича : монографія. Київ : Темпора, 2012.
7. Хоцянівська І. В. Лесь Мартович крізь виміри часу. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Історія. 2017. Вип. 25. С. 66–73.

Практичне заняття №15

Творчість Василя Стефаника і зародження експресіонізму в українській прозі

1. Прозописьмо В. Стефаника в критиці та літературознавстві. Два періоди творчості.
2. Особливості творчої манери письменника. Реалізм та експресіонізм у новелах «Синя книжечка», «Сама-саміська», «Новина».
3. Своєрідність підходу до теми еміграції в новелі «Камінний хрест».
4. Історична основа твору «Камінний хрест». Драматизм конфлікту, емоційна загостреність зображуваного. Вивчення новели в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.
5. Ліризм та драматизм новели «Кленові листки».
6. Тема України та національно-визвольних змагань у новелах «Марія» й «Сини». Соборницькі ідеї В. Стефаника.
7. В. Стефаник – «абсолютний пан форми» (І. Франко). Лаконізм, драматизм, настроєвість новелістики Стефаника.

Література

1. Василь Стефаник: наближення / за ред. С. Хороба. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. 512 с.
2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів, 1999.
3. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
5. Коцюбинська М. «Безлично голі образки» і біле світло Абсолюту. *Слово і час*. 1992. № 5.

6. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича : монографія. Київ : Темпора, 2012.
7. Рудик Л. Василь Стефаник «Камінний хрест». Трагедія переселення галицьких селян до Канади. Узагальнюючий зміст образу Івана Дідуха. Образи-символи в новелі. *Українська мова і література в школі*. 2021. №5 (158).
8. Терещук Г. 150-літній ювілей Василя Стефаника: радянській владі не вдалося «приручити» письменника *Радіо Свобода*. 14 травня 2021.
URL:<https://www.radiosvoboda.org/a/stefanyk-modernist-tsenzura-holodomor/31253883.html>
9. Черненко О. Імпресіонізм та експресіонізм. *Українське слово*. Київ, 1994. Кн. 1.
10. Політичне та поетичне життя Василя Стефаника / Велич особистості
URL:<https://www.youtube.com/watch?v=3olFRR66o8w>
11. Життя і творчість Василя Стефаника / Всеукраїнська школа онлайн
<https://www.youtube.com/watch?v=8x6eQwzLFRM>
12. Степан Процюк. Василь Стефаник: між романтикою і трагізмом
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N9IU0kcvbuA>
13. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
14. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №16 **Творчість Марка Черемшини**

1. Проза Марка Черемшини в оцінці критиків та літературознавців.
2. Реалістичні новели з життя гуцульського селянства («Святий Николай у гарті»).
3. Поетика лірико-імпресіоністичних новел «Зведениця», «Карби».
4. Родинно-побутова тематика у циклі новел «Парасочка».
5. Трагедія війни в осмисленні Марка Черемшини («Село вигибає», «Перші стріли»).
6. Елементи гумору та драматизм ситуацій у новелах «Парубоцька справа», «За мачуху молоденьку».
7. Роль Марка Черемшини в розвитку малої прози кінця ХІХ – поч. ХХ ст.

Література

1. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
2. Бикова Т. Художній вияв «внутрішньої драми» Гуцульщини у творах західноукраїнських письменників кінця XIX — початку XX століття. *Науковий вісник МДУ імені В. О. Сухомлинського. Філологічні науки (літературознавство)*. 2015. №1(15). С. 13–18.
URL:https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/28566/Bykova_13-18.pdf;jsessionid=5A14E8076818E808A9756AB9291A1042?sequence=1
3. Дмитрук О. С. Любовний дискурс в циклі «Парасочка» Марка Черемшини. *Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філологічна*. 2011. Вип. 21. С. 160–166. URL:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2011_21_20
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
5. Лях Т. Екзистенційна проблема самотності у новелістиці Марка Черемшини. *Літературознавчі обрії*. Праці молодих учених. 2010. Вип. 17. С. 180–186.
URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/38381>
6. Стеф'юк І. Марко Черемшина в етнодискурсі 29 вересня 2023.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tc7yBVfmWwE>
7. Марко Черемшина. Покутський феномен
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=T0kZMfoTf4Q>

Практичне заняття №17

Лірико-імпресіоністична проза у творчості Степана Васильченка

1. Засоби ліризму та гумору в стильовій манері С. Васильченка.
2. Лірико-імпресіоністичні образки з життя українського села («На чужину», «На хуторі»).
3. Художня творчість С. Васильченка про дітей («Дош», «Свекор», «Басурмен»).
4. Тема нездійсненого кохання в новелі «Осінній ескіз».

5. Дитинство Т. Шевченка в художній інтерпретації С. Васильченка («В бур'янах»).
6. Твори С. Васильченка в контексті розвитку лірико-імпресіоністичної української прози кінця XIX – поч. XX ст.

Література

1. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
3. Васильченко С. Мужичий ангел. Оповідання, повість, п'єси / упор. Н. Шумило. Київ: Веселка, 2000.
4. Могила Ю. Народні джерела творчості Степана Васильченка. До питання жанрово-стильових особливостей художнього самовираження. Київ, 2019. URL: <http://ir.knutkt.edu.ua/bitstream/handle/123456789/579/%D0%92%D0%90%D0%A1%D0%98%D0%9B%D0%AC%D0%A7%D0%95%D0%9D%D0%9A%D0%9E%20%D0%A1..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Семенюк Г. Фольклоризм драматичних творів та малої прози Степана Васильченка. *Studia Methodologica*. 2015. Вип. 41. С. 111–116. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/7220>
6. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання*: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
7. Турган О. Степан Васильченко: Життя і творчість. Запоріжжя, 2000.

Практичне заняття №18 **Творчість Осипа Маковея**

1. Життєва й творча доля Осипа Маковея. Художній доробок автора в критиці та літературознавстві.
2. Інтимна та пейзажна лірика О. Маковея («Сон», «Елегія», «Схід сонця», «Туга» та ін.).
3. Засудження братовбивчої війни, надії на краще майбутнє

- України в ліриці О. Маковея («Брати», «Полетів би я на Україну» та ін.).
4. Сатирично-викривальні вірші митця («Панотчик смачно попоїв», «Заплатив я податок кровавий»).
 5. Сатиричне спрямування новел О. Маковея «Казка про Невдоволеного Русина», «Як я продавав свої новели», «Як Шевченко шукав роботи».
 6. Своєрідність реалістичного стилю Осипа Маковея.

Література

1. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
3. Науменко Н. Новий погляд на лірику Осипа Маковея. *Літературознавчі студії*. 2018. Вип. 2 (53). С. 158–166
URL:
http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/ls/ls_2018_53.pdf
4. Ткачук М. Художній дискурс лірики Осипа Маковея. *Літературознавчі студії*. 2018. Вип. 2 (53). С. 204–214
URL:
http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/ls/ls_2018_53.pdf
5. Сліпушко О., Щелкунова О. Обсервація українського буття у творчості Осипа Маковея. *Літературознавчі студії*. 2018. Вип. 2 (53). С. 182–187
URL:http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/ls/ls_2018_53.pdf
6. День народження Осипа Маковея / Гра долі
URL:<https://www.youtube.com/watch?v=si54S128xW0>

Практичне заняття №19

Ідейно-художнє новаторство прози В. Винниченка початку XX ст.

1. Наукова рецепція творчості В. Винниченка.
2. Новела «Момент»: тематичні й стильові характеристики, наративні особливості.
3. Соціальна та психологічна проблематика новел «Раб краси»,

«Студент».

4. Тема духовного становлення людини в новелі «Талісман».
5. Психологізм «дитячих» творів В. Винниченка («Федько-халамидник»).
6. Характер сміху в новелі «Малорос-європеець».
7. Вивчення прози В. Винниченка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
8. Спадщина В. Винниченка в контексті української прози початку ХХ ст.

Література

1. Винниченко В. Краса і сила. Київ, 1994.
2. Винниченко В. Раб краси. Київ, 1994.
3. Вотьканич М. Новела В. Винниченка «Момент»: інтермедіальне прочитання. *Grail of Science*. № 25. С. 264–269. URL: <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/49216>
4. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
5. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
6. Костюк Г. Світ Винниченкових образів та ідей. *Українське слово*. Київ, 1994. Кн. І.
7. Панченко В. Володимир Винниченко: Парадокси долі і творчості. Київ, 2008.
8. Печарський А. Нарцисизм і трансформація особистості в житті і творчості В. Винниченка. *Слово і Час*. 2010. № 7. С. 3–14. URL: <http://dSPACE.nbuv.gov.ua/handle/123456789/142389>
9. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття. *Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання*: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
10. Степан Процюк. Нудист, невротик, пацифіст. Яким був Володимир Винниченко URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dMjUF2Xn5uY>
11. Ірина Фаріон про Володимира Винниченка / Велич особистості URL: <https://www.youtube.com/watch?v=EIaNAXQQtvY>
12. Життя і творчість Володимира Винниченка / Всеукраїнська школа онлайн URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NhDa5zywd6g>

13. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
14. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

Практичне заняття №20

Новаторство драматургії Володимира Винниченка

1. Питання новаторства драматургії В. Винниченка в критиці та літературознавстві.
2. Проблеми етики й моралі в світлі концепції «чесності з собою» у драмі «Брехня».
3. Проблема влади мистецтва в драмі «Чорна Пантера і Білий Медвідь».
4. Відображення трагедії української національної революції в драмі «Між двох сил».
5. Місце Винниченка-драматурга в розвитку національної та світової драматургії першої половини ХХ ст.

Література

1. Василенко І. Опозиція між мистецтвом і життям у драмі В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Ведмідь» та в романі Е. Золя «Творчість». *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність*. 2013. Вип. 1. С. 75–84.
2. Винниченко В. Вибрані п'єси. Київ, 1991.
3. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
5. Костюк Г. Світ Винниченкових образів та ідей. *Українське слово*. Київ, 1994. Кн. 1.
6. Панченко В. Будинок з химерами. Кіровоград, 1998.
7. Фока М. Психологізм «нової драми» Г. Ібсена «Ляльковий дім» та В. Винниченка «Брехня»: порівняльний зріз. *Наукові записки* Серія: Філологічні науки. 2023. Вип. 1(204). С. 77–84 URL: <https://journals.cusu.in.ua/index.php/philology/article/view/73/63>

8. Хороб С. Драматичний конфлікт у п'єсах Володимира Винниченка. *Нариси з поетики української літератури кінця XIX – початку XX ст.* Івано-Франківськ, 2000.
9. «Закон» Винниченка: сурогатне материнство і помста / Шалені авторки. Ольга Погинайко і Віра Агеєва. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Yq9JeCRzfqk>
10. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН.
11. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Модуль 1.

Тема 1. Вступ. Кінець XIX – початок XX століття – доба модернізму в українській літературі.

- Опрацювати відповідний розділ за підручником
Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Т. 1. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С. 11–29.

Тема 2. Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика й поеми, проза, драматургія).

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Бондаренко Л. Виховання в учнів культури почуттів засобами поезії: на матеріалі збірки Івана Франка «Зів'яле листя». *Вісник Таврійської фундації (ОВУД)*. 2016. Вип. 12. С. 26–32.
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості І. Франка в закладах освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Тема 3. Життєва і творча біографія Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Кузьма О. Творчість Лесі Українки в літературознавчому дискурсі XXI століття. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2021. Вип. 1 (45). С. 542–548. URL: <http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua/article/view/246244>
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості Лесі Українки в закладах освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Тема 4. Тенденції розвитку української поезії кінця XIX – початку XX ст. і творчість В. Самійленка.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
Історія української літератури : у 12 т. / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 7. Кн. 1 : література 80–90-х років XIX ст. / наук. ред. Л. Мороз ; загальна редакція видання В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2020. С. 219–231.

Тема 5. Явище раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 284-314.
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості М. Вороного в закладах освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Тема 6. Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму.

- Прочитати художні тексти.

- Опрацювати:
 - Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн. 2. С. 360–399;
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості О. Олеся в освітніх закладах <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
- Переглянути відео: Степан Процюк. Олександр Олесь: поміж славою і забуттям URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9U9cc01GII4>
- **Тема 7. Поезія «Молодої музи».**
- Прочитати художні твори.
- Опрацювати:

Ільницький М. Богдан Лепкий, Петро Карманський, Василь Пачовський. *Історія української літератури XX століття: У 2 кн.* Кн. 1: Перша половина XX ст. Підручник / За ред. В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1998. С. 83–93.

Модуль 2.

Тема 1. Тенденції розвитку української прози кінця XIX – початку XX ст.

- Опрацювати:
Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2. У пошуках іманентного сенсу. С. 9–57.

Тема 2. Творчість Михайла Коцюбинського.

- Прочитати художні твори.
- Опрацювати:
 - Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Т. 2. Київ : ВЦ «Академія», 2013. С. 247–289.
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості М. Коцюбинського в ЗЗСО та закладах фахової передвищої освіти: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
- Переглянути відео: Степан Процюк. Михайло Коцюбинський
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3g7m4trczww>

Тема 3. Неоромантизм в українській прозі кінця XIX – поч. XX століття. Творчість Ольги Кобилянської.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Т. 2. Київ : ВЦ «Академія», 2013. С. 289–332.
 - Моклиця М. Сильові доміанти творчості Ольги Кобилянської. *Слово і час*. 2012. №4. С. 50–61.
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості О. Кобилянської в закладах освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Тема 4. Творчість В. Стефаника в контексті розвитку європейського експресіонізму.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. С. 411–461.
 - навчальні програми МОН <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
- Переглянути відео: Степан Процюк. Василь Стефаник: між романтикою і трагізмом URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N9IU0kcvbuA>

Тема 5. Проза Леся Мартовича та Осипа Маковея як майстрів реалістичного сатиричного оповідання.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. С. 353–366; С. 542–555.

Тема 6. Ліризм як типологічна ознака української прози кінця XIX – початку XX ст. і творчість Марка Черемшини.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:

Лях Т. Екзистенційна проблема самотності у новелістиці Марка Черемшини. *Літературознавчі обрії*. Праці молодих учених. 2010. Вип. 17. С. 180–186.

Тема 7. Проза Б. Лепкого та М. Яцкова.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:

Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Т. 2. Київ : ВЦ «Академія», 2013. С. 161-167; С.366-383.

Тема 8. Жанр реалістичного оповідання у творчості А. Тесленка.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:

Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Т. 2. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С. 189–199.

Тема 9. С. Васильченко як майстер імпресіоністичної новели.

Реалізм і неоромантизм у стильовій манері письменника.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:

Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Т. 2. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С.178–189.

Тема 10. Володимир Винниченко – найвизначніша постать українського неореалізму.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:

- Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 97–108; С. 228–245.

- навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості В. Винниченка в закладах освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

КОМПЛЕКС КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Напрями й течії в українській літературі кінця XIX – поч. XX ст.
2. Особливості раннього українського модернізму.
3. Імпресіонізм в українській літературі кінця XIX – поч. XX ст.: риси, представники.
4. Особливості раннього символізму в українській літературі кінця XIX – поч. XX ст.
5. Неоромантична течія в українській літературі кінця XIX – поч. XX ст.
6. Український експресіонізм як своєрідний вияв авангардизму в українській літературі кінця XIX – поч. XX ст.
7. Тенденції розвитку української поезії кінця XIX – поч. XX ст.
8. Тенденції розвитку української прози кінця XIX – поч. XX ст.
9. Головні етапи життя, громадської діяльності та творчого шляху І. Франка.
10. Еволюція світогляду І. Франка. Літературно-естетичні позиції письменника.
11. Збірка І. Франка «З вершин і низин» (основні мотиви, новаторство, композиційна структура книги).
12. Збірка І. Франка «Зів'яле листя» та її вплив на розвиток української лірики кінця XIX – поч. XX ст.
13. Тема провідництва в поемі І. Франка «Мойсей». Джерела поеми та шляхи їхнього переосмислення.
14. Проблематика поеми І. Франка «Мойсей».
15. Засоби творення образу Мойсея в однойменній поемі І. Франка.
16. Суспільно-філософська проблематика ліричного монологу І. Франка «Великі роковини». Тема сучасного й майбутнього України у творі.
17. Філософські поеми І. Франка «Смерть Каїна» та «Іван Вишенський» (проблематика, жанрові особливості, шляхи переосмислення джерел).
18. Поетика «гуцульських» оповідань І. Франка («Як Юра Шикманюк брів Черемош», «Терен в нозі»).
19. Ідейно-художнє новаторство «бориславського» циклу І. Франка.
20. Історико-патріотична повість І. Франка «Захар Беркут». Тема провідництва, засоби творення образу ватажка.
21. Лірико-імпресіоністична повість-новела І. Франка «Сойчине крило». Місце твору в еволюції Франка-прозаїка.
22. Тема взаємин інтелігенції і народу в повісті І. Франка «Перехресні стежки».
23. Проблематика повісті І. Франка «Перехресні стежки».
24. Драма І. Франка «Украдене щастя» (джерела, характер конфлікту та композиція, образи головних героїв, проблематика).
25. Творчість І. Франка в критиці та літературознавстві.
26. Ідейно-художні особливості громадянської лірики Лесі Українки.
27. Особливості інтимної та пейзажної лірики Лесі Українки.
28. Джерела, суспільно-філософська проблематика та образи драматичної поеми Лесі Українки «Кассандра».
29. Драматична поема Лесі Українки «Бояриня» (джерела, характер конфлікту, композиція). Проблема національного характеру в драмі.
30. Драматична поема Лесі Українки «Оргія» (проблема митця «в країні неволі»).
31. Драматична поема Лесі Українки «Одержима» (джерела та шляхи їх творчого переосмислення).

32. Національно-визвольна ідея в драматичних поемах Лесі Українки «Вавилонський полон» та «На руїнах».
33. Проблема «митець і суспільство» в драматичній поемі Лесі Українки «У пущі».
34. Проблема свободи особистості в драмі Лесі Українки «Камінний господар». Літературні джерела та образи-характери драми.
35. Неоромантична концепція гармонії людини і світу в драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня». Міфологізм твору.
36. Оцінки творчості Лесі Українки в критиці та літературознавстві (праці І. Франка, Д. Донцова, М. Зерова, сучасні інтерпретації).
37. Новаторство гумористично-сатиричних віршів В. Самійленка.
38. Лірика В. Самійленка. Іван Франко про особливості творчої манери поета.
39. Проблематика та поетика сатиричної поеми В. Самійленка «Гея».
40. Драма В. Самійленка «Чураївна» (типологія сюжету, характер конфлікту, образи-персонажі).
41. Майстерність інтимної та пейзажної лірики О. Олеся.
42. Особливості громадянської лірики О. Олеся.
43. Життя і творчість М. Вороного.
44. Естетична програма М. Вороного. Особливості його національно-патріотичної лірики.
45. Інтимна лірика М. Вороного (цикли «Разок намиста» та «За брамою раю» та ін.).
46. Ідейно-художній особливості поеми «Євшан-зілля» М. Вороного.
47. «Молода муза» та її місце в українській літературі доби модернізму.
48. Зародження імпресіоністичного стилю в новелах М. Коцюбинського кінця XIX – початку XX ст. («У путях шайтана», «На камені», «Цвіт яблуні»).
49. «Intermezzo» М. Коцюбинського як зразок лірико-імпресіоністичної новели. Роль пейзажу в розв'язанні проблематики твору.
50. Психологічний імпресіонізм у новелах М. Коцюбинського («Він іде!», «Сміх», «Невідомий», «Сон»).
51. Новаторство стилю повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків». Фольклорні джерела та міфологізм твору.
52. «Valse melancolique» О. Кобилянської як зразок «музичної» лірико-імпресіоністичної новели.
53. Феміністична проблематика новелістики О. Кобилянської («Valse melancolique», «Некультурна», «Impromptu phantasie»).
54. Жанрово-стильові та композиційні особливості повісті О. Кобилянської «Земля». Засоби творення характерів, проблема влади землі у повісті.
55. Ідейно-художнє новаторство повісті О. Кобилянської «Царівна».
56. Неоромантизм повісті О. Кобилянської «В неділю рано зілля копала». Морально-етична проблематика твору.
57. Творчість О. Кобилянської в українській критиці (оцінки Лесі Українки, О. Маковея, І. Франка та ін.).
58. Феномен «покутської трійці».
59. Проблематика новели «Камінний хрест» В. Стефаника.
60. Новела В. Стефаника «Новина» як зразок новаторської психологічної прози поч. XX ст. Елементи реалізму та експресіонізму в новелі.

61. Екзистенціальна проблематика новели В. Стефаника «Сама-саміська». Риси поетики експресіонізму в творі.
62. Тема України в новелах В. Стефаника «Марія» та «Сини».
63. Питання про особливості творчої манери В. Стефаника в критиці та літературознавстві.
64. Збірка новел Марка Черемшини «Карби». Фольклоризм у творчості письменника. Особливості стилю.
65. Сатиричне прозописьмо Леся Мартовича: проблематика, поетика.
66. Життєвий і творчий шлях В. Винниченка.
67. Поетика ранньої малої прози В. Винниченка («Раб краси», «Момент», «Талісман»)
68. Своєрідність творів В. Винниченка про дітей («Федько-халамидник»).
69. Сатирична спрямованість оповідання В. Винниченка «Малорос-європеєць».
70. Проблема «життя й мистецтво» в драмі В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Медвідь».
71. Проблеми етики та моралі в драмі В. Винниченка «Брехня».
72. Драма В. Винниченка «Між двох сил» як відгук на українську національну революцію. Характер конфлікту та образи драми.
73. Проблематика та особливості стилю новел А. Тесленка.
74. Майстерність зображення дитячої психології в новелістиці С. Васильченка («Дош», «Свекор», «Басурмен» та ін.).
75. Творчість О. Маковея.
76. Особливості малої прози Б. Лепкого та М. Яцкова.
77. Тема «людина і природа» в творах Лесі Українки, М. Коцюбинського, О. Кобилянської.
78. Звеличення рідної мови у творах українських поетів кінця XIX – поч. XX ст.
79. Тема творчості та людини-митця в українській літературі кінця XIX – поч. XX ст.
80. Синтез мистецтв у творчості українських модерністів кінця XIX – поч. XX ст. (на прикладі творчості М. Коцюбинського, О. Кобилянської, В. Винниченка та ін.).
81. Вивчення лірики та поеми «Мойсей» І. Франка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
82. Особливості вивчення прозової творчості І. Франка в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.
83. Методичні аспекти вивчення лірики Лесі Українки на уроках української літератури.
84. Вивчення драми «Лісова пісня» Лесі Українки в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
85. Творчість М. Вороного в шкільному вивченні.
86. Вивчення творчості О. Олеся в ЗЗСО.
87. Вивчення творчості М. Коцюбинського в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.
88. Вивчення новелістики О. Кобилянської в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
89. Методичні аспекти вивчення новели «Момент» В. Винниченка в закладах загальної середньої освіти.
90. Новела В. Стефаника «Камінний хрест» у шкільному вивченні.

СПИСОК ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ ДЛЯ ПРОЧИТАННЯ

Іван ФРАНКО. «Не пора...», «Розвивайся ти, високий дубе...», збірки «З вершин і низин» («Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна» та ін.), «Зів'яле листя» («Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Чого являєшся мені...» та ін.), «Сідоглавному», «Декадент», «Притча про життя», «На Підгір'ю села невеселі», «Лист із Бразилії»; «І знов рефлексії», «У долині село лежить»; «Конкістадори», «Посвята Миколі Вороному», цикли «На старі теми», «Із книги Кааф»;

«Смерть Каїна», «Великі роковини», «Іван Вишенський», «Мойсей»;

«Ріпник», «Фарбований лис», «Захар Беркут», «Сойчине крило», «Малий Мирон», «Як Юра Шикманюк брів Черемош», «Терен в нозі», «Перехресні стежки»; «Легенда про вічне життя», «Украдене щастя».

Леся УКРАЇНКА. «Мрії», «Як дитиною, бувало...», «Тиша морська», «Давня весна», «Хотіла б я піснею стати...», «Contra spem spero!», «Слово, чому ти не твердая криця...», «Мріє, не зрадь», «Стояла я і слухала весну...», «На столітній ювілей української літератури», «Як я люблю оці години праці...», «Ритми», «Сльози-перли», «Невільничі пісні», «Де тії струни...», «І ти колись боролась, мов Ізраїль...», «Зоряне небо», «Кримські спогади», «Талого снігу платочки сивенькі...», «Мелодії», «Уста говорять: він навіки згинув...», «Квіток, квіток, як можна більше квітів...», «Королівна», «Твої листи завжди пахнуть зов'язаними трояндами...»;

«Давня казка»;

«Одержима», «Вавилонський полон», «На руїнах», «У пущі», «Кассандра», «Бояриня», «Лісова пісня», «Камінний господар», «Оргія».

Володимир САМІЙЛЕНКО. «Українська мова», «Вечірня пісня», «Веселка», «Україні», «Людськість», «Не вмре поезія...», «Пригода», «Горе поета», «Ельдорадо», «На печі», «Патріота Іван», «Сон», «Герострат», «Найдорожча перлина», «На роковини смерті Шевченка», «Пісня про віщого Василя»;

«Гея»;

«Чураївна».

Олександр ОЛЕСЬ. «Заспів», «Україна в старовину», «Похід на Царгород», «Ярослав Мудрий» (із кн. «Княжа Україна»), «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «Айстри», «Ти знов прийшла...», «Так, як Данте любив Беатріче», «Ми не кинемо зброї своєї...», «О слово рідне! Орле скутий!..», «Яка краса: відродження країни!..», «Не беріть із зеленого луку верби...», «Вона прийшла, як мрія довгождана...», «Десять літ», «О принесіть як не надію...», «О, недурно в скорботах ми плачемо...», «Коли б я знав, що розлучусь з тобою...»;

«По дорозі в казку»;

«Микита Кожум'яка».

Микола ВОРОНИЙ. «Блакитна Панна», «Інфанта», «Осокорі», «Мандрівні елегії», «Vaе victis», «Легенда», «Мавзолей», «Краса!», «Credo», «Іванові Франкові. Відповідь на його Послання», «На свято відкриття пам'ятника Іванові Котляревському», «Старе місто», «За Україну...», цикл «Разок намиста», цикл «За брамою раю»;

«Євшан-зілля».

Поети «Молодої музи»

Богдан ЛЕПКИЙ. «Журавлі», «Голос надії», «Ноктюрн», «Вона там є...».

Василь ПАЧОВСЬКИЙ. «Розсипані перли», «Я знов стрінув забуту...», «На мотив Гайне» («Ой не питайся, голубко...»), «Розгублені звізди...».

Петро КАРМАНСЬКИЙ. «Ой люлі, люлі, химерний смутку...», «Мати», «Бурлацька», «Заспів» (до зб. «Блудні огні»), «Емігранти».

Михайло КОЦЮБИНСЬКИЙ. «Харитя», «Хо», «В путах шайтана», «Дорогою ціною», «На камені», «Цвіт яблуні», «Що записано в книгу життя», «Він іде!», «Сміх», «Невідомий», «Intermezzo», «Сон»;

«Тіні забутих предків».

Ольга КОБИЛЯНСЬКА. «Битва», «Valse melancolique», «Impromptu phantasie», «Некультурна», «За готар»;

«Земля», «Царівна», «В неділю рано зілля копала».

Богдан ЛЕПКИЙ. «Мишка (Казка для дітей, для малих і великих)», «Гусій», «Іван Медвідь».

Михайло ЯЦКІВ. «Повернення», «Гермес Праксітеля».

Василь СТЕФАНІК. «Синя книжечка», «Камінний хрест», «Кленові листки», «Сама-саміська», «Новина», «Моє слово», «Вона-земля», «Діточа пригода», «Марія», «Сини».

Лесь МАРТОВИЧ. «Стрибожий дарунок», «Віднайдений рукопис про руський край», «Іван Рило», «Булка», «Прощальний вечір».

Марко ЧЕРЕМШИНА. «Карби», «Святий Николай у гарті», «Село вигибає», «Зведениця», «Перші стріли», «За мачуху молоденьку», «Парубоцька справа».

Осип МАКОВЕЙ. «Панотчик смачно попоїв», «Заплатив я податок кровавий», «Помер рекрут в непривітній столиці», «Сон», «Елегія», «Схід сонця», «Туга», «Привіт Україні», «Брати», «Полетів би я на Україну»;

«Казка про Невдоволеного Русина», «Як я продавав свої новели», «Як Шевченко шукав роботи».

Архип ТЕСЛЕНКО. «Хуторяночка», «Радощі», «Школяр», «Любов до ближнього».

Степан ВАСИЛЬЧЕНКО. «Мужицька арихметика», «На чужину», «Вечеря», «Доц», «На хуторі», «Талант», «Чайка» («Мати»), «Свекор», «Басурмен», «Осінній ескіз».

«В бур'янах».

Володимир ВИННИЧЕНКО. «Момент», «Раб краси», «Малорос-європеєць», «Голод», «Студент», «Талісман»; «Федько-халамидник»; «Брежня», «Чорна Пантера і Білий Медвідь», «Між двох сил».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. Проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 624 с.; Київ: Либідь, 2006. Кн.2. 496 с.
2. Історія української літератури : у 12 т. / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 7. Кн. 1 : література 80–90-х років XIX ст. / наук. ред. Л. Мороз ; загальна редакція видання В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2020. 532 с.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. Т. 1., У пошуках іманентного сенсу. 512 с.; Т. 2. У пошуках іманентного сенсу. 624 с.
4. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021.

Допоміжна література

1. Антофійчук В. Євангельські образи в українській літературі XX століття. Чернівці, 2001.
2. Балла Е. Поетика лірики Василя Пачовського. Ужгород: Ліра, 2008.
3. Білик Н. Богдан Лепкий: Життя і діяльність. Тернопіль, 2001.
4. Вотьканич М. Новела В. Винниченка «Момент»: інтермедіальне прочитання. *Grail of Science*. № 25. С. 264–269.
5. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX століття. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005.
6. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією XIX-XX століть. Ужгород: Гражда, 2005.
7. Голомб Л. Новаторські тенденції в українській літературі кінця XIX – перших десятиліть XX ст. Ужгород: Гражда, 2008.
8. Голомб Л. Три поети раннього українського модернізму: Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський : монографія. Ужгород: Ліра, 2011. 184 с.
9. Гольберг М. Франкознавчі етюди. Дрогобич : Коло, 2007.
10. Горак Р. Кров на чорній ріллі. Есе-біографія Василя Стефаника. Київ: Академія, 2010.
11. Гуменюк В. Проблеми поетики драматургії Володимира Винниченка. Сімферополь, 2001.
12. Гуменюк В. Шлях до «Одержимої»: Творче становлення Лесі Українки-драматурга. Сімферополь, 2002.
13. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. Київ, 2006.
14. Гундорова Т. *Femina melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ, 2002.
15. Демська-Будзуляк Л. Драма свободи в модернізмі. Пророчі голоси драматургії Лесі Українки. Київ, 2009.
16. Демченко І. Особливості поетики Ольги Кобилянської. Київ, 2001.
17. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів, 1999.
18. Дронь К. Міфологізм у художній прозі І. Франка (імагологічний аспект). Київ: Наукова думка, 2013
19. Жулинський М. Він знав, «як багато важить слово...». Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2008.

20. Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям. Київ: Либідь, 2011.
21. З порога смерті. Письменники України – жертви сталінських репресій. Київ, 1991. Вип. I.
22. «З його духа печаттю...»: Збірник наукових праць на пошану професора Івана Денисюка: У 2 т. Львів, 2001.
23. Зборовська Ніла. Моя Леся Українка. Тернопіль, 2002.
24. Іван Франко в школі. Збірник науково-методичних праць. Вип. перший. Дрогобич: Коло, 2003.
25. Іван Франко: дух, наука, думка, воля. Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). Львів, 2008. Т. 1; 2010. Т. 2.
26. Ільницький М. У фокусі віддзеркалень. Статті. Портрети. Спогади. Львів, 2005.
27. «Ім промовляти душа моя буде»: «Лісова пісня» Лесі Українки та її інтерпретації/ Упор. В. Агеєва Київ, 2002.
28. Камінчук О. Художній дискурс української поезії кінця XIX – початку XX ст. Київ, 2009.
29. Кирилюк С. Людина в чорно-білому «кадрі» прози Василя Стефаника. *Василь Стефаник: наближення* / За ред. Степана Хороба. Івано-Франківськ-Варшава: Місто НВ, 2017. С. 53–65 (Видавничка серія Варшавського університету та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Том XVIII) (колективна монографія).
30. Кирилюк С. Михайло Коцюбинський і Володимир Винниченко: біографіка творчих «ландшафтів». *Питання літературознавства: науковий збірник*/ гол. ред. О.В. Червінська. Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2016. Вип. 94. С. 194–206.
31. Кирилюк С. Поетика межі в українській прозі fin de siècle. *Сучасні проблеми мовознавства і літературознавства (збірник наукових праць)* / відп. ред. І.В.Сабадош. Ужгород, 2018. С. 149–153.
32. Клим'юк Юрій. Лірика Івана Франка як система жанрів. Чернівці, 2006.
33. Ковалець Л. Нестрачені життя Архипа Тесленка й Оленки Панасенко. *Дивослово*. 2002. № 3.
34. Кобилянська О. Зібрання творів: у 10 т. / Ольга Кобилянська; редкол.: В.І. Антофійчук (голова) та ін. Чернівці, 2013–2022.
35. Кузьма О. Творчість Лесі Українки в літературознавчому дискурсі XXI століття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. 2021. Вип. 1 (45). С. 542–548.
36. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці, 2001.
37. Лицар честі і краси. Микола Вороний у спогадах, листах і матеріалах. Київ: Рада, 2011.
38. Малютіна Н. Українська драматургія кінця XIX – початку XX століття: аспекти родо-жанрової динаміки. Одеса, 2006.
39. Масенко Л. У вавилонському полоні: Тема національної та соціальної неволі в драматургії Лесі Українки. *Українська мова та література*. 2000. Ч. 26–27.
40. Мафтин Н. Неоромантична модель гуцульського дивосвіту (Про новелістику Марка Черемшини). *Слово і час*. 1999. № 6.

41. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм. Київ: Видавничий центр «Академія», 2009.
42. Мейзерська Т.С. Re-presence. Відлуння Сходу в українській літературі XIX ст. Збірка наукових статей. Одеса, 2009.
43. Мельничук Я. На вечірньому пружі. Ольга Кобилянська в останній період творчості (від 1914 р.). Чернівці, 2006.
44. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип, 2011.
45. Мірошніченко Л. Над рукописами Лесі Українки: Нариси з психології творчості та текстології. Київ, 2001.
46. Моренець В. Народництво – позитивізм – модернізм. *Слово і час*. 2000. № 1.
47. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща. К., 2002.
48. Наливайко Д. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», «авангардизму» *Слово і час*. 1997. № 11–12.
49. Нариси з поезики української літератури кінця XIX – початку XX ст. Івано-Франківськ, 2000.
50. Науменко Н. Символіка як стильова домінанта української новелістики кінця XIX – початку XX ст. Київ, 2005.
51. Нахлік Є. Віражі Франкового духу. Світогляд. Ідеологія. Література. Київ: Наукова думка, 2019.
52. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ, 1999.
53. Павлишин М. Ольга Кобилянська: прочитання. Київ: Акта, 2008.
54. Панченко В. Літературний ландшафт України. XX століття. 50 «слайдів». Київ: Ярославів Вал, 2019.
55. Панченко В. Володимир Винниченко: парадокси долі і творчості. Книга розвідок та мандрівок. Київ: Твім інтер, 2008.
56. Пастух Т. Поетичне мислення Івана Франка (за збіркою «Semper tūro»). Львів, 2003.
57. Погребенник В. Поети-«молодомузівці» та фольклор. *Слово і час*. 1990. № 9.
58. Погребенник В. Провісник самостійності і злуки (Образ України в ліриці Осипа Маковея). *Слово і час*. 1997. № 8.
59. «Покутська трійця» й літературний процес в Україні кінця XIX – початку XX століть (До 130-річчя від дня народження Василя Стефаника і Лесі Мартовича). Дрогобич: Вимір, 2001.
60. Поліщук Я. І ката, і героя він любив... Михайло Коцюбинський. Літературний портрет. Київ: Академія, 2010.
61. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Івано-Франківськ, 2002.
62. Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. Між ідеєю і формою. Що таке «Молода Муза»? Дрогобич: Відродження, 2009.
63. Салига Т. Франко Каменяр. Ужгород: Гражда, 2007.
64. Семків Р. Пригоди української літератури (від романтизму до постмодернізму). Київ: Темпора, 2023. 688 с.
65. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. Київ, 2006.
66. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. Львів, 1996.
67. Староста О. Інтерпретація образу Т. Шевченка в ліриці В. Самійленка. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2016. №2.

68. Староста О. Лірика Володимира Самійленка в науковій інтерпретації Лідії Голомб. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. праць* Ужгород, 2018. Вип. 23.
69. Тихолоз Б. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2005.
70. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка. Діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2009.
71. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль, 2007.
72. Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14 томах. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021.
73. Українська література в загальноєвропейському контексті. Матеріали Міжнародної наукової конференції. Ужгород, 2002.
74. Хороб С. Слово – образ – форма: у пошуках художності (Літературознавчі статті і дослідження). Івано-Франківськ, 2000.
75. Хороб С. Українська модерна драма кінця ХІХ – початку ХХ століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано-Франківськ, 2002.
76. Швець А. Жінка з хистом Аріадни : Життєвий світ Наталії Кобринської в генераційному, світоглядному і творчому вимірах : монографія. Львів, 2018.
77. Шевченко. Франко. Стефаник: Матеріали Міжнародної наукової конференції. Івано-Франківськ, 2002.
78. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Київ, 2003.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0002324 - Навчально-методичний посібник з курсу "Історія української літератури кінця ХІХ - початку ХХ століття" / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології, Каф. новіт. укр. літ.; [за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ, 2013. 339 с.
2. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/home.jsp?locale=uk> - електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
3. <https://www.i-franko.name/> - зібрання творів І. Франка.
4. <https://www.l-ukrainka.name/uk/Biography.html> - зібрання творів Лесі Українки.
5. <https://chtyvo.org.ua/search-google/> - сайт «Чтиво».
6. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> - навчальні програми МОН.
7. <https://pidruchnyk.com.ua> - електронні версії підручників.

Для нотаток